

Fem för Sverige nya skalbaggar från Malmös närnatur (Coleoptera)

BERTIL ERICSON

Ericson, B.: Fem för Sverige nya skalbaggar från Malmös närnatur (Coleoptera). [**Five species of beetles (Coleoptera) new to Sweden from Malmö and its immediate surroundings.**] – Entomologisk Tidskrift 124 (1-2): 33-39. Uppsala, Sweden 2003. ISSN 0013-886x

Five species of beetles are recorded for the first time from Sweden. *Tychius brevisculus* (Desbrochers des Loges) (Curculionidae), *Migneauxia orientalis* (Reitter) (Corticariidae) and *Scymnus rubromaculatus* (Goeze) (Coccinellidae) were found in Malmö in southernmost Sweden. *T. brevisculus* was found 1996 on melilot, *Melilotus alba*, *M. orientalis* 1997 in a warm compost and *S. rubromaculatus* 1997 on vegetation near the sea. *Amarochara bonnairei* (Fauvel) (Staphylinidae) was found 1999 in clay soil at Alnarp and *Dorytomus filirostris* (Gyllenhal) (Curculionidae) 2001 on poplar, *Populus* sp. at Lomma, both places situated near Malmö.

Bertil Ericson, Lagmansvägen 3, SE-24333 Höör, Sweden.
E-mail: r.bertil.ericson@telia.com

Inledning

Under mer än 20 år arbetade jag på kontor i centrala Malmö. Arbetsplatsen besöktes normalt endast någon enstaka dag i veckan men långa lunchpromenader dessa dagar gjorde att jag fick en god inblick i stadens skalbaggsliv. Även vid morgon- och kvällspromenaderna mellan tågstationen och kontoret samlades skalbaggar, om inte tiden var alltför knapp. Bilresor till kontoret utnyttjades till besök i Malmös ytterområden vid hemresan.

Malmö – en stad med akut brist på närnatur

Sökandet efter skalbaggar hämmades av den stora bristen på närnatur i Malmö. Sydvästskåne, där Malmö ligger, har inte bara Sveriges utan även Europas bästa jordbruksmark. Detta har genom åren medfört stora konflikter vid exploatering av ny mark för bebyggelse och infrastruktur. All ny mark som tas i anspråk utnyttjas därför så hårt att när bebyggelse och vägar fått sitt finns ingen mark kvar till närnatur. Malmö stad har

ända sedan början av 1970-talet politiskt kännetecknats av dålig ekonomi och bristande framtidstro, vilket dock varit positivt för närnaturen genom förekomst av långlivade centrala rivningstomter och outnyttjade utfyllnadsområden i hamnarna. Öppnandet av Öresundsbron verkar ha blivit en vändpunkt för Malmö stad.

I Malmö varar fångstsäsongen i stort sett hela året, bara på enstaka kalla vinterdagar går det inte att hitta några djur. Växstsäsongen i staden är klart längre än i omgivningen på grund av upplysningen av hus och gator och att en storstad närmast fungerar som en värmepanna. Särskilt vintertid är temperaturskillnaden stor mellan Malmö och inlandet av Skåne. Växterna blir gröna tidigare på våren och håller sig grönare längre på hösten, vilket kan gynna sydliga och frostkänsliga växt- och insekter.

Utanför bostadsbebyggelsen i Malmö börjar den högproduktiva åkermarken. Odlingshinder, såsom markvägar, diken, överblivna bostäder vid fastighetssammanslagningar och andra gamla

kulturminnen är i stort sett eliminerade, resulterande i kvadratkilometer stora fält med samma gröda. En omfattande användning av besprutningsmedel mot t.ex. bladlöss och rapsbaggar gör omgivningen synnerligen ogästvänlig för skalbaggar och andra insekter. Alnarpsparken och de gamla lertagen med Höje å i Lomma ligger som oaser i denna kulturstäpp. Natur, som förändrats ringa de sista hundra åren, finns nästan enbart i strandnära partier av Öresund, på ömse sidor om Malmö.

Insamlingsmetodik

Hur samlar man skalbaggar i en storstad? Det går utmärkt att använda samma teknik som på andra platser. På grund av storstadens anonymitet väcker t.ex. slaghävning på en central rivningstomt ingen uppmärksamhet, trots att mängder med människor passerar förbi. Speciellt bör man hålla utkik efter nyintroducerade ruderatväxter. Dessa kan skakas över asfalten

eller i handen, vid jakten på skalbaggar. En annan bra metod är att tillvarata skalbaggar som kryper på husväggar. Även små arter syns på långt håll på enfärgade väggar. Insamlade skalbaggar förvaras levande i en liten plastburk med en fuktad pappersnäduksbit fram till hemkomsten.

Skalbaggsfynd

Genom åren hittades ett stort antal skalbaggar. Det totala antalet funna arter var dock begränsat och utgjordes i huvudsak av i många miljöer vanliga jordlöpare, kortvingar, bladbaggar och vivlar. Dessutom förekom enstaka kulturspridda ängrar som här hade sin rätta miljö. En rödlistad art kunde uppbringas, spetsviveln *Apion aeneum* (Fabricius), som ej var ovanlig på malvor som växte talrikt utmed kanalen vid Södra Promenaden. Fyra för Sverige nya skalbaggar anträffades: viveln *Tychius brevisculus* (Desbrochers des Loges), nyckelpigan *Scymnus rubro-*

Figur 1. Parkeringsyta vid Västra hamnen i Malmö med gamla Kockumsverkstäder i bakgrunden. På vit sötväppling som växte mellan bilarna togs 8.8 1996 den för Sverige nya viveln *Tychius brevisculus*. På årsskott av poppel mellan järnvägen och bilarna var i juni samma år den gröna lövviveln *Polydrusus impressifrons* allmän. Car parking area and railway in central Malmö, habitat for *Tychius brevisculus* and *Polydrusus impressifrons*.

Figur 2. Litet närnaturområde i Industrihamnen, Malmö. På den sparsamma vegetationen bland schaktmassorna i slänten mot havet har hittats åtskilliga exemplar av den för Sverige nya nyckelpigan *Scymnus rubromaculatus*. I en starkt uppvärmd kompost vid fläderbusken mitt i bilden påträffades mögelbaggen *Migneauxia orientalis*, också ny för Sverige.

Harbour in Malmö, habitat for *Scymnus rubromaculatus* and *Migneauxia orientalis*.

maculatus (Goeze), mögelbaggen *Migneauxia orientalis* (Reitter) och rapsbaggen *Meligethes planiusculus* (Heer). I Malmös nära omgivning hittades ytterligare två för Sverige nya skalbaggar: kortvingen *Amarochara bonnairei* (Fauvel) i Alnarpsparken och viveln *Dorytomus filirostris* (Gyllenhal) i Lomma. Fyndet av rapsbaggen har anmälts tidigare (Ericson 1999), medan de fem andra arterna kommenteras nedan.

***Tychius brevisculus* Desbrochers des Loges, 1873 (Curculionidae)**

Den inre delen av Västra hamnen, benämnd Södra varvsbassängen, verkar idag mest användas till förankring av båtar färdiga för skrotning. På norra sidan har Kockums tidigare sjösatt och slututrustat nytillverkade ubåtar. Vid södra kajen har Nord Mills AB en större kvarnanläggning för produktion av upp till 500 ton mjöl per dag. Denna är mottagningsstation för såväl lastbilar, tågagnar som båtar med säd. Här finns dessutom en av de få hamnbyggnader som fått nytt liv. Den benämns Kajplats 305, och utgör ett hem

för nya kulturarrangemang. Mellan Kajplats 305 och Nord Mills AB finns en tidigare föga använd parkeringsplan (Fig. 1) där det växer gott om sötväppling och även enstaka fläderbuskar. I kanten av området passerar järnvägen till Limhamn, som idag enbart är ett dåligt utnyttjat industrispår. I denna miljö var 1996 den gröna löv-viveln *Polydrusus impressifrons* Gyllenhal mycket vanlig i juni, med ett restfynd så sent som 6.8. Från blommorna på en vit sötväpplingsplanta, *Melilotus alba*, skakade jag den 8.8 1996 ner i handen en liten vivel av släktet *Tychius*, som inte gick att bestämma med Hansen (1965). Med hjälp av Freude et al. (1983) kunde den identifieras som *Tychius brevisculus* Desbrochers des Loges, en för Norden ny art. En jämförelse med italienska exemplar bekräftade senare bestämningen. Enligt Freude et al. (1983) är den utbredd från Sydryssland över Mellan- och Sydeuropa, och enligt Lundberg (1995) även känd från Estland, Lettland och Litauen. I Tyskland är den rapporterad från alla distrikt med undantag av Saarland i sydväst (Köhler &

Klausnitzer 1998). Exemplaret hade mycket välbevarad fjällbeklädnad, vilket tyder på att det utvecklats på platsen. Slitna exemplar kan lätt förväxlas med *Tychius meliloti* Stephens, som också lever på sötväppling, varför den nya arten kan finnas i samlingar insatt som denna art.

Det har inte gått att återfinna arten på fyndplatsen. Vid ett besök i augusti 2000 var all vegetation nervissnad på grund av bekämpning. I augusti 2001 fanns åter blommande sötväppling, men på denna hittades endast *T. meliloti*. De senaste åren har Malmö Högskola etablerats i området, vilket inneburit ett betydligt hårdare utnyttjande av parkeringsytorna med minskande sötväppling som följd. Från järnvägsområdet skrapas dessutom all vegetation bort med några års intervall.

Bestämningsnycklarna i Hansen (1965) för släktet *Tychius* är 1998 kompletterade med arten *T. trivialis* Boheman genom ändring av '9' till '8a' och tillägg av '8a' (Hansen et al. 1998). Den nya arten *T. breviusculus* kan lämpligen inpassas genom att på sidan 325 rad 4 uppifrån ändra 6 till 5a, och därefter tillägga:

- 5a. Øjnene flade. Vingedækkerne tæt beklædt med ret brede skæl, som delvis dækker punktstriberne. Snuden, set fra siden og forfra noget tilsmalnet mod spidsen*breviusculus*
 – Øjnene svagt vælvede, i modsat fald vingedækkernes skæl smalle6

Tychius breviusculus Desbrochers des Loges, 1873 (*micaceus* Rey, 1895, *haematopes* auct. nec Gyllenhal, 1836) - Brun, ben och antenner röda, liksom snytet framför antennfästet. Baklår med otydlig tand. Ögon flacka. Snytet sett såväl ovanifrån som från sidan tillsmalnat framför antennfästet. Översida med brungula, gula eller grå fjäll, sömmen ofta med ljus fjällbeklädnad. Fjällen är på täckvingarna nedliggande, långt ovala och så täta att de särskilt framtill och på sidorna döljer de smala fjällen i strimmorna. Längd 2-2,7 mm.

Från *Tychius squamulatus* Gyllenhal och *T. juncus* (Reich), vilka den liknar i grundfärg och fjällbeklädnad på täckvingarna, skiljs den på de platta ögonen. *T. squamulatus* har dessutom tydligt tandade baklår. Från *T. meliloti* avviker den genom betydligt bredare och tätare fjäll på täckvingarna, bredare kroppsform och röda lår.

Migneauxia orientalis Reitter, 1877 (*Corticariidae*)

I Malmös hamnar finns på flera ställen sädesmagasin som fortfarande fungerar som mottagningsstation av säd, raps och ärter. Från lastrummen i båtar skruvas säden in i magasinerna, oftast helt utan spill, medan lastbils- och traktorleveranser i väntan på lossning ofta ger upphov till högar med säd utanför. Kraftig blåst, som nästan är konstant i hamnarna, samlar sedan spillet vid väggar och andra vindskyddade platser. Efter regn bildas varma, jäsende komposter med en intressant skalbaggsfauna. Rickard Andersson inventerade en dylik fauna i Lund och rapporterade 254 arter, inklusive några endast funna inomhus i magasinerna (Baranowski 1978). Vid ett besök vid en sådan anläggning i industrihamnen den 17.9 1996, blev jag fascinerad av de tusentals mjölbaggav av arten *Tribolium castaneum* (Herbst) som kröp omkring på väggarna. Även andra mjölbaggarter som *Alphitobius diaperinus* (Panzer) och *Tenebrio molitor* Linnaeus fanns här. Jag förmodar att ägaren av anläggningen var mindre trakterad av mjölbaggarna.

Fynden ledde till återbesök. Den 18.8 1997 upptäcktes en intressant kompost. Hårt sammanpackat material, förmodligen rensmassor från rengöring av fläktsystem, hade tippats på en ruderatmark intill havet (Fig. 2). Efter regn hade komposten börjat jäsa och var nu kraftigt uppvärmd. Ett sällprov avslöjade förekomsten av typiska varmkompostarter som kortvingarna *Gabronthus thermanus* (Aubé) och *Thecturota marchii* (Doderö), samt gråbaggen *Monotoma spinicollis* Aubé. I kompostsaftindränkt jord undertill fanns flera exemplar av *Margarinotus terricola* (Germar), en typisk förekomstplats för denna stumpbagge, endast funnen i Skåne. Intressantaste fyndet var en drygt millimeterstor mögelbagge som vållade bestämningsproblem. Vid nästa eftersök, den 26.9, fann jag ytterligare ett exemplar. Då upptäckte jag att den hade tioledade antenner, varefter den lätt kunde bestämmas till *Migneauxia orientalis* Reitter. Denna kosmopolitiska art, som hittades i Köpenhamn redan 1877 och 1879 i ris från Rangoon, har i senare tid etablerat sig i Tyskland (Rücker 1998). Även till Danmark har den nu återkommit: "i stort antal 16.10.1999 og senere, i tør, meget skimlet havekompost" (Hansen et al.

2000). För beskrivning av arten hänvisas till Rucker (1992) och Hansen et al. (2000).

Scymnus rubromaculatus (Goeze, 1777) (Coccinellidae)

Vid hamnområdet där jag fann *Migneauxia orientalis* var kajen på ett femtiotal meter förstörd och bildade en sluttande slänt mot havet (Fig. 2). Denna slänt erbjöd en intressant studie i konsten att skräpa ner, då den var fylld med avfall som kommit såväl uppifrån som via havet. I slänten växte åtskilliga mållor (*Chenopodium* sp.), baldersbrå (*Matricaria perforata*), någon enstaka besöksö (*Solanum dulcamara*), färgreseda (*Reseda luteola*) och bitterkrassing (*Lepidium latifolium*). Här fann jag den 22.8 1997 tre exemplar av en liten nyckelpiga, som jag med hjälp av Hansen (1951) bestämde till *Scymnus rubromaculatus* (Goeze). Denna art har felaktigt angivits förekomma i Danmark och Sverige, men Mahler (1987) och Lundberg (1988) konstaterar att alla dåvarande danska resp. svenska fynd av arten avser den närstående *S. femoralis* (Gyllenhal). Hansen et al. (1998) rapporterar dock att även *S. rubromaculatus* finns i Danmark, med första fynd 11.7 1997 från Vesterbro, centralt i Köpenhamn. En kontroll av mina tre exemplar från samma år visade att de också var den äkta *S. rubromaculatus*. På denna slänt mot havet har jag sedan hittat arten i antal genom slaghävning och sällning, bl.a. 5.10 1998, 20.1 2000 och 23.7 2001. Den 5.10 1998 fann jag den även på en rivningstomt, som låg centralt i Malmö. Sentida exemplar av *S. femoralis* har jag från Höör 1.5 2000 och Åhus 4.10 2000, så båda arterna finns i Skåne.

Vid bestämning efter Hansen (1951) kommer man till *rubromaculatus* för båda arterna. De skiljs åt enligt:

1. Ben enfärgat rödgula, låren, särskilt hos honan, något mörkare. F : Huvud rödgult, halssköld rödgul med stor svart bakkantsfläck. C : Huvud och halssköld svarta*rubromaculatus*
- Ben rödgula med mörka lår. F : Huvud svart, halssköld svart med ibland svagt ljusare framhorn. C : Huvud och halssköld svarta.....*femoralis*

Amarochara bonnairei (Fauvel, 1865) (Staphylinidae)

Parken i anslutning till Sveriges lantbruksuniversitetets anläggningar i Alnarp i Lomma kommun nordväst om Malmö, framstår som en grön oas i en omgivning av åkrar, vägar och bebyggelse. Härifrån har flera för Sverige nya arter rapporterats genom åren, bl.a. jordlöparen *Perigona nigriceps* (Dejean) och viveln *Otiorhynchus porcatus* (Herbst) (Berdén 1948). Den 7.6 1999 tog jag ett sällprov bestående av lövförna och lerjord i ett mindre lövbuskage. Detta låg i utkanten av området mellan en bilparkering och en stor åker. I sällmaterialet fanns åtskilliga exemplar av en liten ljus kortvinge. Min första tanke var att jag nu äntligen hade hittat *Alevonota rufotestacea* (Kraatz) i antal. Denna togs på 1800-talet på våren vid Ringsjön under nerfallna löv (Palm 1972). En jämförelse med mitt enda exemplar av denna art, håvat vid Ignaberga kalkbrott 10.6 1997, visade på överensstämmelse i färg och storlek, men också på klara olikheter, såsom tjockare antenner, mindre utstående ögon och bredare halssköld. Bestämning visade att det handlade om *Amarochara bonnairei* (Fauvel). Denna art anmäldes som ny för Sverige vid ett möte med Entomologiska Sällskapet i Lund 1960 (Landin 1961), efter ett exemplar håvat den 28.4 1959 i Råådalen nära Hälsingborg av Sven Palmqvist. Tyvärr visade det sig senare att exemplaret var en *Alevonota rufotestacea* (Palm 1972). Vid ett återbesök i Alnarp den 11 juni togs ytterligare sällprov inom Alnarpsområdet, men *A. bonnairei* kunde endast återfinnas på den ursprungliga platsen. Den verkade finnas i lerjorden och inte i lövförnan, och några ytliga sork- eller mullvadsgångar fanns inte. Som följearter uppträdde vid båda tillfällena *Cephennium gallicum* Ganglbauer och *Anommatus duodecimstriatus* (Müller).

Amarochara bonnairei är sällsynt i Tyskland (Freude et al. 1974) och från Danmark finns en enda fyndrapport: "EJ: Munkebjerg, 1 eks. 23.5.1994, på halvskygget bund på en bølgebevogset skråning, sigtet under tykt løvlag med talrige musegange i skovbunden (M. Hansen)" (Hansen et al. 1995). Munkebjerg ligger sydost om Vejle på östra Jylland, ungefär 10 mil norr om gränsen till Tyskland.

Släktet *Amarochara* har nu tre svenska arter.

Figur 3. Utfyllnadsmark i Lilla Lomma utanför Malmö. På poppelridån i bakgrunden håvades den 29.6 2001 den för Sverige nya viveln *Dorytomus filirostris*.

Waste area at Lilla Lomma near Malmö. The weevil *Dorytomus filirostris* was found on the *Populus* tree in the background.

De två andra, *A. umbrosa* (Erichson) och *A. forticornis* (Lacordaire), är mycket sällsynta och förmodligen bundna till underjordiska gnagargångar. Få nu verksamma entomologer har kommit i kontakt med dem i Sverige. För bestämning av de tre arterna hänvisas till Freude et al. (1974).

***Dorytomus filirostris* (Gyllenhal, 1836) (Curculionidae)**

Området med lertag runt tegelbruket i Lomma har genom åren attraherat många skalbaggsamlare. Tegelbruket är sedan åtskilliga år nerlagt, och stränderna runt de gamla vattenfyllda lertagen har växt igen. Eftersom inga nya vegetationsfria lerytor skapas längre har mycket av den unika skalbaggsfaunan försvunnit. Många av de vattenfyllda lertagen har tömts på vatten och därefter fyllts igen med schaktmassor från väg- och husbyggen, och är nu jättelika, plana, trista

ruderatmarker, som ligger oanvända. Om schaktmassorna istället lagts vid sidan om lergoparna, hade det varit möjligt att skapa ett underbart kullrigt och sjörikt rekreationsområde som närnatur för de boende i Lomma.

Vid Lilla Lomma finns ett stort område av igenfyllda lertag. Ett större, inhägnat parti rymmer hårt vandaliserade arbetsbodas. En rad av popplar är planterade som vindskydd mot norr (Fig. 3). Vid ett besök här 29.6 2001 håvade jag efter vivlar på dessa träd. Träden är storvuxna, och endast få grenar kunde nås med håven. Fem vivlar erhöles: två *Dorytomus longimanus* (Forster), medan tre, något mindre och mera enfärgade, var den för Sverige nya *D. filirostris* (Gyllenhal). Vid ett återbesök den 2.7 fick jag inga vivlar vid håvning, däremot var *D. longimanus* talrik i sommarvila vid basen av träden. Den 31.5 2002 håvades ytterligare ett exemplar av *D. filirostris*. *D. filirostris* är utbredd i Tyskland

(Köhler & Klausnitzer 1998) och rapporterades som ny för Danmark 1994 efter fynd på nordvästra Själland, det första den 6 juni 1990 (Palm & Esser 1994). Senare är den även rapporterad från nordöstra Själland, bl.a. Köpenhamn (Hansen et al. 1994) och Fyn (Hansen et al. 1998). I Danmark är den oftast tagen genom hävning på poppel i början av juni, men också i december vid basen av en gammal poppel.

Bland andra vivlar som finns inom utfyllnadssomrødet kan nämnas den rödlistade *Pseudostyphlus pillumus* (Gyllenhal), som gynnsats av den rika förekomsten av kamomill (*Chamomilla recutita*) och den vackert svarta *Marmaropus besseri* Gyllenhal, känd från ett närnaturområde i Kirseberg, inne i Malmö.

För beskrivning av *D. filirostris* hänvisas till Palm & Esser (1994) eller Freude et al. (1983).

Slutord

Av de fem arterna har *Migneauxia orientalis*, *Scymnus rubromaculatus* och *Dorytomus filirostris* förmodligen kommit in i sen tid. *S. rubromaculatus*, som även är hittad centralt i Köpenhamn, kan tänkas vara gynnsad av den förlängda växtsäsongen och det milda storstadsklimatet. *Tychius brevisculus* är säkerligen också en sen invandare, men då endast ett exemplar hittats, kan den ha dött ut igen. Den femte arten, *Amarochara bonnairei*, kan ha blivit införd med växter till Alnarp, men kan också ha funnits i Sverige sedan länge och vara förbisedd på grund av sitt dolda levnadssätt nere i lerjorden.

Tack

Ett stort tack till Mikael Sörensson för hjälp med utformningen av artikeln och kontrollbestämning av de fem för Sverige nya skalbaggar. Den bortgångne Michael Hansen bistod med italienska exemplar av *Tychius brevisculus*.

Litteratur

- Baranowski, R. 1978. Skalbaggar i frökompost (Coleoptera). – Ent. Tidskr. 99:37-39.
- Berdén, S. 1948. Två för Sverige nya skalbaggar, funna i Alnarp. – Opusc. Ent. 13:167.
- Ericson, B. 1999. Nya fynd av rapsbaggar (Coleoptera: Nitidulidae: Meligethes) med tre för Sverige nya arter. – Ent. Tidskr. 120:117-125.
- Freude, H., Harde, K.W. & Lohse, G.A. 1974. Die Käfer Mitteleuropas. Band 5. – Goecke & Evers,

- Krefeld.
- Freude, H., Harde, K.W. & Lohse, G.A. 1983. Die Käfer Mitteleuropas. Band 11. – Goecke & Evers, Krefeld.
- Hansen, M., Mahler, V., Pritzl, G. & Runge, J.B. 1994. 13. tillæg til ”Fortegnelse over Danmarks biller” (Coleoptera). – Ent. Medd. 62:65-89.
- Hansen, M., Liljehult, H., Mahler, V. & Pedersen, J. 1995. 14. tillæg til ”Fortegnelse over Danmarks biller” (Coleoptera). – Ent. Medd. 63:21-50.
- Hansen, M., Palm, E., Pedersen, J. & Runge, J.B. 1998. Fund av biller i Danmark, 1997 (Coleoptera). – Ent. Medd. 66:65-93.
- Hansen, M., Pedersen, J. & Pritzl, G. 2000. Fund av biller i Danmark, 1999 (Coleoptera). – Ent. Medd. 68:85-110.
- Hansen, V. 1951. Biller XIV, Clavicornia 2.del og Bostrychoidea. Danmarks Fauna, Bind 56. København (Dansk Naturhistorisk Forening).
- Hansen, V. 1965. Biller XXI, Snudebiller. Danmarks Fauna, Bind 69. København (Dansk Naturhistorisk Forening).
- Köhler, F. & Klausnitzer, B. (Hrsg.) 1998. Verzeichnis der Käfer Deutschlands. – Entomologische Nachrichten und Berichte (Dresden) Beiheft 4. 1-185.
- Landin, B.-O. 1961. Från Entomologiska Sällskapets i Lund förhandlingar 1960. – Opusc. Ent. 26:158-160.
- Lundberg, S. 1988. Catalogus Coleopterorum Sueciae 1986 – rättelser och tillägg. – Ent. Tidskr. 109: 81-85.
- Lundberg, S. 1995. Catalogus Coleopterorum Sueciae. – Naturhistoriska riksmuseet och Entomologiska Föreningen i Stockholm (<http://www.nrm.se/en/lists/cat-col.txt>; 2002-02-04).
- Mahler, V. 1987. Sjette tillæg til ”Fortegnelse over Danmarks biller” (Coleoptera). – Ent. Medd. 54: 181-235.
- Palm, E. & Esser, N. 1994. *Dorytomus filirostris* Gyllenhal, 1836, fundet i Danmark (Coleoptera, Curculionidae). – Ent. Medd. 62: 61-63.
- Palm, T. 1972. Svensk Insektfauna 9 Skalbaggar Coleoptera. Kortvingar: Fam. Staphylinidae. Underfam. Aleocharinae (Aleuonota-Tinotus). Häfte 7. – Entomologiska föreningen, Stockholm.
- Rücker, W. 1992. 58. Familie: Latridiidae. – In: Lohse, G. A. & Lucht, W. Die Käfer Mitteleuropas. 2. Supplementband, s. 139-160. Goecke & Evers, Krefeld.
- Rücker, W. 1998. 58. Familie: Latridiidae. – In: Lucht, W. & Klausnitzer, B. Die Käfer Mitteleuropas. 4. Supplementband, s. 257-261. Goecke & Evers, Krefeld.